



Naturskyddsföreningen
Sörmland

Verksamhetsberättelse

maj 2025 – april 2026



Innehåll

Medlemsutveckling	2
Valda funktionärer	3
Styrelsens möten	3
Ekonomi	3
Länsstämman 2025	4
Länsförbundets verksamhet maj 2025 – april 2026	4
Landskapsförvaltning	4
Intern samverkan och föreningsutveckling	5
Politisk påverkan	5
Kommunikation	6
Projekt	6
Naturskyddsföreningens Kansli Mälardalen	7

Valda funktionärer

Ordförande	Anna Stenshäll Erlandson
Vice ordförande	Göran Ekström
Sekreterare	Michaela Jähnke
Kassör	Karl-Axel Reimer
Ledamot	Eva Grusell
Ledamot	Håkan Elmqvist
Ledamot	Lena Wistrand
Ledamot	Linda Östling
Ledamot	Mait Walderlo
Ledamot	Mikael Lander
Suppleant	Emma Netterberg
Suppleant	Hans Ring
Suppleant	MaryAnn Fargo
Ordinarie revisorer	Stefan Sjöberg, Gustav Lindberg Helander.
Revisorssuppleanter	Håkan Lernefalk, Ove Pettersson.
Valberedning	Nils Kjellberg (Nyköping), Raymond Wigg (Gnesta)

Styrelsens möten

Styrelsen har haft tio dokumenterade möten under verksamhetsåret.

Ekonomi

För ekonomisk redovisning hänvisas till särskilt bokslut och revisionsberättelse.

Länsstämman 2025

Länsstämman ägde rum fysiskt i Viala Vingåker den 10 maj 2025.

Länsförbundets verksamhet maj 2025 – april 2026

Landskapsförvaltning

Vattenvårdsförbund

Länsförbundet är fortsatt medlemmar i följande vattenvårdsförbund: Hjälmmaren, Mälaren, Nyköpingsåarna. Medlemskapen ger tillgång till information och vi stärker våra nätverk samt möjligheter att påverka för god vattenförvaltning.

Viltförvaltningsdelegationen

Länsförbundet medverkar i länsstyrelsens samverkansorgan för viltförvaltning. Detta ger möjligheter att påverka för en hållbar viltförvaltning. Länsförbundet har deltagit i samtliga möten med Länsstyrelsens viltförvaltningsenhet under året 2025 och även deltagit i det 9:e internationella älgforskningsseminariet. Ett bildföredrag om "Skogen, växtätarna och rovdjuren - allt hänger samman" har hållits på olika möten i Sörmlands kretsars regi.

Skogsförvaltning

Länsförbundet har löpande följt Södermanlands avverkningsanmälningar via avverkningskoll.se och tips från privatpersoner. Vi har sen via diverse kartmaterial och flygfoto samt artportalen kunnat sortera bland skogarna för att sen besöka och inventera de mer eventuellt skyddsvärda skogarna.

Vi har då vid ett flertal tillfällen hittat tillräckligt med skyddsvärda arter för att motivera ett stopp för avverkning. Oftast har det då varit i kontakt med Skogsstyrelsen där vi har begärt en tillsynsanhmälan eller kontakt med skogsbolag/markägare. Det har också hänt att skogsägare då dragit tillbaks avverkningsanhmälan.

Vi har även i några ärenden gått vidare till Mark och miljödomstolen och skyddat delar av ett planerat avverkningsområde.

Vi har köpt in tre ljudboxar för att kunna lyssna efter skyddsvärda fåglar och fladdermöss i skogar som vi bedömer som skyddsvärda. Vi har använt dessa vid ett tillfälle än så länge.

Styrelsen har även medverkat i regionala sammanhang om skogsfrågor och under året deltagit i seminarier kopplade till skogsprogrammet.

Utöver detta har länsförbundet varit med och genomfört *Utbildning skogsinventerare*, ett projekt som genomförs av Studieförbundet med Lonabidrag. Projektet har pågått under tre år och avslutades under 2025. 45 skogsinventerare har utbildats och dessa genomför nu inventeringar i olika skogsgrupper i länet. Som en fortsättning på detta har

en serie digitala föreläsningar om bland annat hur man skyddar och bevarar skog med hjälp av juridiken hållits.

Länsförbundet har i samverkan med flera andra länsförbund fortsatt påverkansarbetet gällande kyrkans skogsförvaltning med förhoppningen att finna samsyn i viktiga skogsförvaltningsfrågor.

Intern samverkan och föreningsutveckling

Länsordförandekonferenser

Länsordförande har deltagit vid en av två länsordförandekonferens som riksföreningen ordnar. Syftet med länsordförandekonferenser är enligt föreningen stadgar att dessa ska fungera som ett rådgivande organ till riksstyrelsen i syfte att i organisationens alla delar skapa samstämmighet och förankra ställningstagande i föreningen centrala frågor av miljöpolitisk och organisatorisk karaktär.

Kretskonferenser och medlemsdagar

Länsförbundet har de senaste åren valt att lägga medlemsdagarna i samband med länsstämman. 2025 hölls denna medlemsdag i Viala för medlemmar att få möjlighet att inspireras av arbetet med ett utbildningscentrum för natursnokar.

Länsförbundens nätverk

Sedan januari 2020 träffas länsförbunden regelbundet för att nätverka och samverka kring olika frågor och utmaningar i folkrörelsen. Målet är stärka folkrörelsen och dess förutsättningar. Nätverket träffas digitalt minst två gånger per termin.

Politisk påverkan

Vi har engagerat oss i en rad olika frågor kopplade till politisk påverkan och rättstillämpning; här följer ett urval av aktiviteter:

Rådmansbackarna, Trosa

Överklagad detaljplan för Rådmansbackarna, Trosa, upphävdes av Mark- och miljödomstolen. Länsförbundet tillsammans med Trosakretsen fick rätt vid överklagandet av detaljplan för Rådmansbackarna i Trosa. En åkermark vid Trosaån vid infarten till Trosa tätort som kommunen ville exploatera för vårdcentral och verksamheter.

Mark- och miljödomstolen upphävde kommunens detaljplan och gick helt på vår linje. Beslutet motiverades med att brukningsvärd åkermark inte får exploateras, att avsteg från strandskyddet inte fick göras och att kulturriksintresset Trosaåns dalgång skulle skadas om

exploateringen skett enligt kommunens detaljplan. Vårt överklagande skickades in i april 2025 och domen föll den 31 mars 2026.

Senior Materials verksamhet i Eskilstuna

Länsförbundet har under verksamhetsåret lyft frågan om Senior Materials till rikskansliet för råd och åtgärd. Rikskansliet har ansett att nästa tillfälle för påverkan är vid nästa prövningstillfälle för dispens att fortsätta använda metylenklorid vilket inträffar våren 2025.

Kärnkraft och industriell expansion vid Studsvik

Länsförbundet har gjort en tillsynsanmälan till Nyköpings kommun då byggnadsplanen för Studsvik inte respekteras. Bland annat har det avverkats i skyddszonen inom planområdet. Det sker alltså en industriell expansion i Studsviksområdet trots att planbestämmelserna endast medger industriell verksamhet om den är forskningsanknuten. Franska statens kraftbolag EDF (Electricité de France) äger bolaget Cyclife som bedriver och expanderar skrotsmältningens verksamheten vid Studsvik. Det är avfall från kärnkraftsindustrin som bearbetas här.

Tillsynsanmälningar och överklaganden

Länsförbundet gör tillsynsanmälningar samt överklagar ärenden som vi bedömer viktiga få överprövade. Vi stöttar även kretsar i mån av tid med detta. Under 2025-26 har vi samverkat med Skydda skogen och Jordens Vänner i överklaganden av avverkningsanmälningar.

Kommunikation

Kansliet sköter det mesta av förbundets kommunikation genom att underhålla webb samt skriva via sociala medier.

Projekt

Projektet **KlimatHoppMöten i Sörmland** genomfördes under 2025 i samverkan med Studieförbundet och de lokala kretsarna. Beviljat bidrag: 180.000 kr.

Klimathoppmötena arrangerades i åtta av nio kommuner i länet: Eskilstuna, Strängnäs, Flen, Katrineholm, Vingåker, Nyköping, Gnesta och Trosa. Mötena innehöll föreläsningar och workshops, klädbytdag och modevisning med Secondhand-kläder, musik- och teaterinslag, panelsamtal och hållbart hantverk. Totalt deltog ca 600 personer i Klimathoppmötena. Utöver det engagerar KlimatHoppMötet en lång rad föreningar bland annat Klimatklubben, Rebellmammorna, Gretas gamlingar, Omställningsrörelsen, Klimataktion, Energiföreningen, FN-föreningen, Fältbiologerna med flera.

Skogsdagarna, Daga-Gnesta Kretsen

Den 14 mars gick den första upplagan av Gnesta skogsbruksmessa av stapeln. Mässan överträffade alla förväntningar med uppskattningsvis 500-600 besökare. Under mässan bjöds publiken på föreläsningar av fem av Sveriges största experter på naturnära och hyggesfritt skogsbruk. Därutöver medverkade mer än 20 utställare bestående av skogsentreprenörer, skogsbolag, myndigheter, forskare och ideella

organisationer. I mässans utställningsdel kunde mässans publik, som till övervägande del bestod av skogsägare, ta del kunskap, erfarenheter och verktyg för ett skogsbruk som både är ekologiskt hållbart och ger ekonomisk avkastning. På mässan knöts många viktiga kontakter både skogsägare emellan och mellan skogsägare och entreprenörer och skogliga rådgivare.

Den samlade bilden som nog delas av de flesta av mässans besökare är att det idag dominerande kalhyggesbruket behöver fasas ut och ersättas med nya skogsbruksmetoder som är bättre för klimatet, den biologiska mångfalden och den enskilde skogsägarens långsiktiga ekonomi.

Naturskyddsföreningens Kansli Mälardalen

I december 2025 lämnade Uppsalas länsförbund vårt regionala kansli, vilket var en lösning som avgjordes av riksstyrelsen i linje med Uppsalas önskan. Kansliets värdefulla arbete delas nu av Sörmlands och Västmanlands länsförbund, med Sörmland som fortsatt arbetsgivaransvarig sedan den 1 april 2023.

Personal vid Naturskyddsföreningens kansli Mälardalen

- **En heltidsanställd verksamhetsutvecklare**

VU Kristina Keyser arbetar med att främja och underlätta det ideella engagemanget, stödja kretsarnas och länsförbundens arbete praktiskt.

- **Halvtidsanställd verksamhetsutvecklare, fokus politisk påverkan**

VU Clara Schultz är miljö- och planhandläggare och verkar huvudsakligen inom området politisk påverkan. Hon driver olika frågor, utvecklar samverkan och stöttar ideellt aktiva som vill utveckla arbetet med politisk påverkan. En del i rollen är också att stärka kommunikationen regionalt från Naturskyddsföreningen.

Hittills så har det varit möjligt att periodvis öka anställningsgraden till 75 %.

Med delningen av kansliet har en icke obetydlig summa av lönebidraget tilldelats Uppsala vilket gör att vi endast kunnat garantera 75% fram till juli. Därefter är endast 50% garanterad.

Kansli Mälardalen arbetar med följande:

- Coachning av aktiva i föreningen
- Utbildningar och föreläsningar
- Omvärldsbevakning
- Representerar länsförbunden i olika sammanhang
- Samarbeten och verksamhetsutveckling
- Politisk påverkan

Gnesta 260425

Anna Stenshäll Erlandson
Ordförande

Göran Ekström
Vice Ordförande

Michaela Jähnke
Sekreterare

Karl-Axel Reimer
Kassör

Eva Grusell
Ledamot

Lena Wistrand
Ledamot

Håkan Elmqvist
Ledamot

Linda Östling
Ledamot

Mait Walderlo
Ledamot

Mikeal Lander
Ledamot